

LJUDSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OB MURSKIH OKRAJEV

Uredništvo in uprava: Murska Sobota Okr. odbor OF — Čekovni račun: Narodna banka Murska Sobota 641-906-030 — Naročnina: Celoletna 100dn polletna 50 dn. četrtletna 25 dn

Štev. 38 — Leto I.

Murska Sobota, 10. novembra 1949

Cena 2 din

Pri podjetju Proizvodnja nafte v Lendavi so dosegli državni rekord

Nafta je važna surovina za naše gospodarstvo. Iz nje dobivamo petrolej, bencin in najrazličnejša olja. Stara Jugoslavija je pridobivala zelo malo nafte. Ljudska oblast ni mogla tega takoj po osvoboditvi v kratkem času izboljšati. Naša zemlja brani v svojih globinah mnogo nafte. Toda do nje ni lahko priti. Nafta se nahaja globoko v zemlji in je ponekod treba vrtati do 2000 metrov globoko. Za tako vrtanje so potrebni veliki in dragi stroji. Po osvoboditvi so imeli v Lendavi le par starih strojev, ki so jih pustili bežeči okupatorji. Zato je trajalo vrtanje ene vrtnice po 6 mesecev. Nafta je bila globoko v zemlji in mi smo sklenili, da jo moramo dobiti na površje. Zato so nam bili potrebni novi stroji. Sklenili smo pogodbo s Sovjetsko zvezo, da nam proti plačilu pošlje take stroje. Od tega smo imeli malo koristi. Sovjetska zveza je pošiljanje strojev zavlačevala. Če nam je kaj poslala, pa je poslala stare stroje, ki so se po par mesecih pokvarili. Rezervnih delov nam ni hotela poslati, da bi tako onemogočila nadaljnjo uporabo teh strojev. Pozneje so popolnoma prenehali pošiljati stroje. Mislili so, da bodo tako najbolj prizadeli graditve našega gospodarstva in izgradnjo socializma. Mislili so, da bomo tako primorani še naprej kupovati nafto v tujem tujstvu, ker svoje ne bomo mogli izkoriščati.

Delavci pri podjetju Proizvodnja nafte so znali prepoznati, kako dragocena je za nas nafta. Zato so vodili vztrajno in odločno borbo, da čimhitreje izvrta v zemljo luknje, po katerih bo pritekala nafta. To so bili naši hrabri vrtalci. Njim so pomagali delavci iz delavnice, ki so izdelovali rezervne dele. Čeprav je večina delavcev iz kratkega časa v podjetju, svoje delo dobro obvladajo. Pred leti so bili še polnedelci, v največ primerih sezonski delavci. Hodili so v Baranjo, Banat, pa tudi v Nemčijo, Francijo in v druge kraje. Ti ljudje so se morali na vse privaditi in tudi na stroje so se hitro privadili. Stroje so znali pravilno izkoristiti in tako tolčejo stare rekorde. Mnogo je teh junakov vrtalnih mojstrov in delavcev, ki so bili sposobni znižati delovni čas za eno vrtnico od prvotnih 6 mesecev na 3. To pomeni, da z enim strojem naredijo danes 2 vrtnice v 6 mesecih, pred par leti so samo eno. In to z čistimi stroji kot včasih. Tako odgovarjajo tistim, ki so želeli, da bi naša nafta ostala v zemlji neizkoriščena.

Tako delajo naši vrtalci in nafta teče iz zemlje vedno hitreje, v vedno večjih količinah. Najboljši izmed njih pa je Salko Hukič. On je pred kratkim skrajšal vrtanje od 3 mesecev na 1 mesec. Kako mu je to uspelo in kako je prišel na to misel? Poslušajmo ga, kako je to pojasnil na partijski konferenci:

Septembra je bil z najboljšimi rudarji pri maršalu Titu. Rudarji so poročali o svojih uspehih. On ni imel kaj poročati. Čeprav je bil dober vrtalec — beli rudar — in nosilec medalje dela, so njegovo delovni uspehi bili v primeru z ostalimi malenkostni. Zato je le lahko obljubil to. Titu, da bo uvedel nov Sirotanovičev način dela. Obveza je bila velika in marsikomu v podjetju se je zdelo neizvedljiva.

On je vztrajal, ker je kot komunist dal obvezo tov. Titu. Pri tem ga je podprla partijska organizacija. Če boš rabil kako pomoč, ti bomo radi pomagali, so mu obljubili. Vprašali so ga, če hoče zamenjati svoje brigadirje in brigado

z popolniti z novimi, boljšimi delavci. Odgovoril jim je, da ne, ker je zadovoljen s svojimi brigadirji in se zanese na nje. Le enega je zamenjal, ki ni bil vreden biti brigadir najboljše brigade.

S starimi tovariši in s starimi stroji se je 27. septembra lotil dela. Želel je s prepričanjem, da mora uspeti, da vrtnica mora biti izvršana v enem mesecu. In to njegovo prepričanje in prepričanje njegovih brigadirjev je bilo tako močno, da so uspeli. Tako so stari, povprečni vrtalci z najboljšim vrtalnim mojstrom dosegli nov državni rekord.

Hukičev delovni polet je vplival na Gerenčerjevo brigado. Ko je Hukičeva brigada začela z delom, so imeli izvršano že 900 metrov v globino. Kljub temu jim je Hukičeva brigada napovedala tekmovanje, katerega bo prej dokončala vrtnico. Oni so sprejeli. Čeprav dela Gerenčer z najstarejšim strojem, ni hotel popustiti. »Bomo videli«, je odgovoril. »Tudi mi bomo začeli delati na nov način.«

Začela se je borba med brigadama. Hukič je bil stalno pri svoji brigadi. Če je bilo težko ali nevarno, je sam vodil. Posebno zadnje noči ni hotel iti spat. Dal je obvezo, da bo v enem mesecu izvršal vrtnico. In mesec gre proti kraju. Teren je bil v globini posebno hud, da

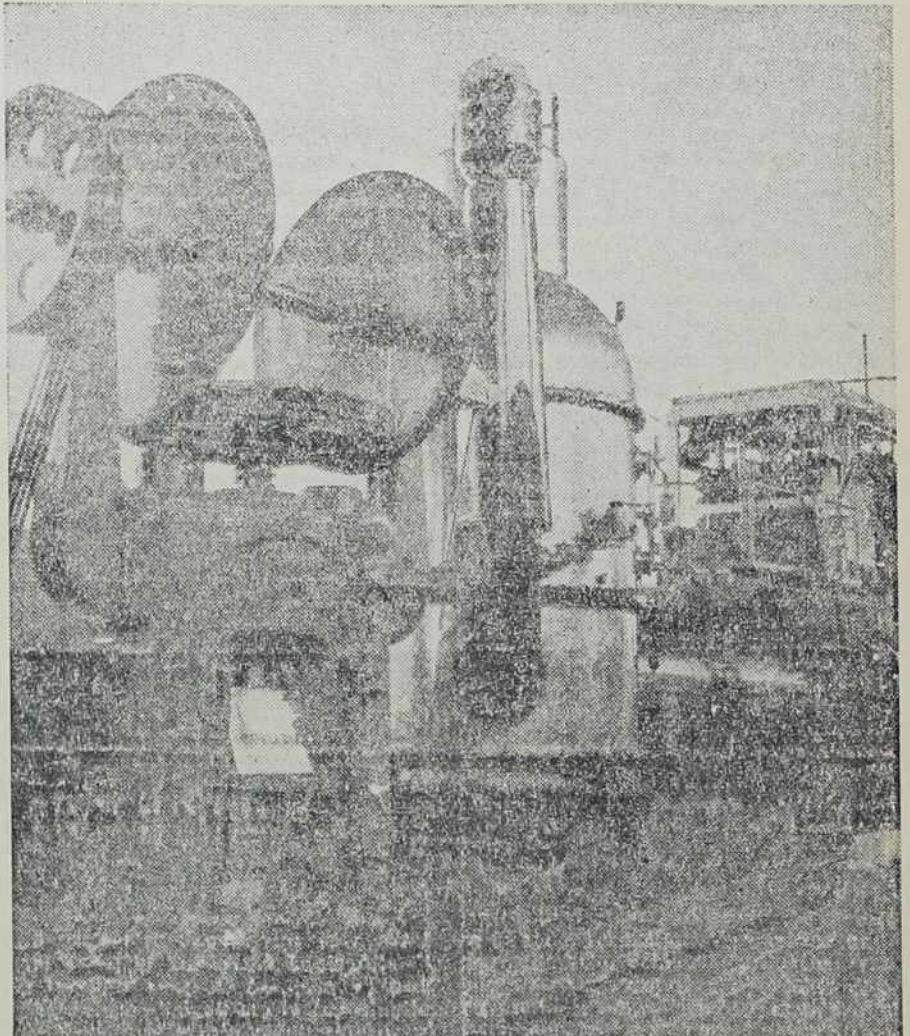
so v eni uri izvršali komaj par metrov. Ena izmena je v 8 urah izvršala komaj 17 metrov. Težko je vrtati v taki globini, kjer ne vidiš, na kaj dleto zadene. A obvezo mora izpolniti.

Kljub vsem težočam je bila v jutro 28. oktobra vrtnica izvršana. Vrtali so 30 dni. Tako je Hukič dosegel nov državni rekord v vrtanju. Potokel je prvi in drugi rekord sovjetskega mojstra vrtnja Orlova, ki je dosegel prvi rekord v 70. dneh in drugega v 38. Ob tej priliki je Hukič dal obvezo, da bo naslednjo vrtnico končal v 25. dneh.

K temu uspehu je prispeval svoj delež tudi varilec Ferenci, ki je izdelal novo dleto. Dosedaj se je z enim dletom lahko izvršalo 20 do 40 m globine. Ferenci je proučeval material in mu je uspelo izdelati v delavnici podjetja dleto, s katerim se lahko izvrša do 400 m.

Tudi Gerenčerjeva brigada je dosegla lep uspeh. Vrtnica je bila končana v 45. dneh, torej za polovico časa manj kot prejšnja.

Tako odgovarjajo naši vrtalci in delavci v podjetju Proizvodnja nafte na vse klevete in ovire, ki nam jih povzročajo zapadni in vzhodni sovražniki graditve socializma pri nas.

V ospredju stroj za prešanje težkih kovinskih kosov — proizvod tovarne orodnih strojev »Ivo Lola-Ribar« v Zvezniku. Zadaj domača naprava za prehrambo industrije

I0000F LJUTOMER

Glasom razpisa Predsedstva vlade LR Slovenije, komiteta za zakonodajo in izgradnjo ljudske oblasti se bodo vršile

VOLITVE

v Krajevne ljudske odbore v Ljutomerskem okraju dne

11. decembra 1949.

Dolžnost vsakega volivca je, da se volitev udeleži!

Z novim načinom zidanja rastejo hiše hitreje

V Dolnji Lendavi rastejo potrebe po stanovanjih vsak dan. Kljub temu, da se gradi in da je letošnje leto bilo dograjeno nad 20 novih dvodružinskih hiš, se potrebe po stanovanjih še večajo. Dotok delavstva se stalno veča, iz majhnega trga raste industrijsko mesto. Več sto gradbenih delavcev dela na tem gradilišču. Toda teh je še vedno premalo; plan delovne sile je dosežen le 50%.

Delovni kolektiv se zaveda, da je gradnja stanovanj tudi prispevek k izgradnji socializma, ker se s tem dviga življenjski standard delovnih ljudi. Zato se borijo, da bi dvignili storilnost dela.

Tekmovanje po novem načinu dela zavzema vedno širši obseg po zadnjem triurnem tekmovalju, ko je brigada tov. Berka prekoračila

normo za 220%, so se pripravljale nove brigade, da bodo ta uspeh prekoračile. Pripravljali sta se dve brigadi: Vinkovičeva in Balažekova. Ti brigadi sta si obenem napovedali medsebojno tekmovalje. Tako sta hoteli preizkusiti svoje moči in sposobnosti. Zato je bilo potrebno pripraviti vse potrebno, da ne bi med delom nastopile kakšne ovire.

Ze med pripravami je zavladalo v delovnem kolektivu veliko zanimanje. O tem se je govorilo ne samo na sestankih, ampak tudi v razgovoru med delavci. Ali bo res kdo prekoračil rekord tov. Berka? Ali se bosta tov. Vinkovič in Balažek ušela?

Priprave so bile dobre in temeljite. Ob določenih urah sta začeli brigadi s tekmovaljem. Delo je šlo hitro in gladko izpod rok. Organizacija dela je bila dobra, v izgubo ni šla nobena minuta. Delavci, ki niso bili navajeni takega načina zidanja, so se hitro privadili. Zidovje je vidno rastlo, da so se nekateri čudili.

»Kdo bi si mislil, da je mogoče zidati tako hitro?! Če bi vsi zidali takole, bi hiše hitro rastle kakor gobe po dežju.«

Delavci obeh brigad so bili spretni pri delu. Zidovje je rastlo enakomerno brez zastoja in popuščanja. Dopoldne je bilo že opaziti, da Vinkovičeva skupina prehiteva Balažekovo. Ti so bili bolj spretni in so dosegli zaslužen uspeh. Ob koncu delne ugotovili, da je Vinkovičeva skupina sezidala 35,270 m³ zidu in tako prekoračila normo za 308%. Balažekova skupina je zaostala za 5 m³. Čeprav je na delo te skupine nekaj vplivalo členovito zidovje, tudi pri boljših pogojih dela ne bi dosegli uspehov prve skupine.

Ob razglasitvi rezultatov je zavladalo veliko navdušenje. »Niti to ni zadnji rekord našega podjetja,« so menili nekateri; »Tudi ta se bo dal prekoračiti.«

Če je mogoče v enem dnevu izpolniti normo za štiri dni, zakaj ne bi

Plenum okrajnega odbora OF v Ljutomeru

Danes je bil v tukajšnji kinodvorani plenum OF katerega se je udeležilo veliko število odbornikov OF, nadalje zastopnikov drugih množičnih organizacij. Plenumu je prisostvoval tudi ljudski poslanec ljutomerskega okraja, tov. Lubej.

Plenum je razpravljal predvsem o predstojeh volitvah v ljudske odbore. Uvodni referat je podal tov. Lubej, ki je prikazal veliki pomen volitev v KLO. Med drugim je dejal, da bomo naše KLO znatno razširili, kakor bomo tudi razširili kompetence naših odborov. Naši odbori ne bodo več samo nekako orodje, ki bi samo izvrševali administrativne naloge okraja, ampak bodo, v bodoče, morali delati mnogo bolj samostojno, kot so delali do sedaj. Nujno je, da bo v vsakem KLO našega okraja mnogo več odbornikov. Velike preobrazbe, katere so se dogodile v našem okraju, zelo širok razmah z družništva, bodo povečale potrebo po dobrem upravnem kadru. Zato bi treba paziti, ko bomo volili v odbore, da bomo tako res lahko izvrševali zadane naloge.

Nazorno je prikazal vsebino informbirojskega spora in obrazložil ukrepe informbirojevcev v zvezi z resolucijo (odpoved pogodb, gospodarska blokada, premikanje čet ob jugoslovanski meji itd.). Tu je popolnoma razgalil podle namene

informbirojevcev, ter prikazal njihove manevre kot zavraščeno akcijo, za bi naši narodi odgovardni našemu vodstvu in pristali na sovjetski vpliv. Deležanje so govornika često prekinali z burnim poskanjem ter tako izkazali, da se zanimajo za politične dogodke ter pravilno razumejo pomen teh volitev.

V diskusiji so delegatje stali več zelo aktualnih vprašanj, na katere je tov. Lubej izčrpno odgovoril ter delegatkom pojasnil številna vprašanja volivnih imenikov, volivne pravice in razne eakcionarne govornice o poteku volitev, katere so se tu in tam priče pojavljati.

V naslednji točki plenuma je tov. Tramšek natančno obrazložil tehnični postopek volivne kampanje in volitev samih. Tu so bili podani predlogi za načrtno delovanje aktivistov na terenu o sklicanju seji odborov OF, vaških sestankov in množičnih sestankov po vaških centrih. Okra. i odbor OF je izdelal natančen načrt sestankov. Po tem načrtu bo vsak vaški odbor sklical na določeni dan vse prebivalstvo na sestanek, na katerem bo aktivist ljudem obrazložil veliki pomen volitev. Vsak odbornik OF bo zadolžen, da bo odgovarjal za določeno število hiš, da se bodo vsi prebivalci udeležili volitev. Delalo se bo na tem, da bodo v naših odborih močnejše astopane tudi žene.

NAPOVED TEKMOVANJA OF RADGONA

Okrajni odbor OF Radgona napoveduje vsem okrajem Mariborske oblasti tekmovalje, katero je bilo sprejeto na plenumu OF dne 30. 10. 1949 in sicer po istih točkah, po katerih je Oblastni odbor Fronte Mariborske oblasti napovedal tekmovalje Ljubljanski in Goriški oblasti.

1. Kje se bodo najboljši pripravili za volitve po KLO-jih po sledečih točkah:

- a) v pojačanem političnem delu na vasi in najširšem upoštevanju demokratičnih načel zakona o ljudskih odborih, kot je številčna moč LO po številu volivnih enot in sokandidatov;
- b) v študiju splošnega zakona o ljudskih odborih, ki naj pokaže na široke možnosti samostojnega poslovanja ljudskih odborov in prenaša sklepe za pojačanje gospodarske in lokalne dejavnosti KLO-jev, ter v razvijanju zdrave kritike dosedanjega dela KLO-jev;
- c) v najboljše izvedenih političnih in tehničnih pripravah za volitve ter pomoči državnih volivnih komisij.

2. V katerem okraju se bo v KOZ in ZS vključilo večji odstotek kmetov, funkcionarjev OF v kraju, kjer obstojajo kmetijsko obdelovalne zadruge ali zavodstva?

družne ekonomije, ali se bodo v času tekmovalja organizirale.

3. V katerem okraju bodo na osnovi sedanega števila članov OF odstotno najbolj dvignili število članstva OF in najbolj utrjili disciplino v OF, v največji meri zajamčili sistematično pomoč osnovnim frontnim organizacijam, ter dosegli največje uspehe pri ponovnem študiju in sprovanju v življenje statuta in programске deklaracije III. kongresa LF Jugoslavije.

4. V katerem okraju bodo v času tekmovalja spravili sorazmerno na enega člana OF največ prostovoljnih ur pri gradnji zadržnih domov in zadržnih objektov.

5. V katerem okraju se bodo najbolj aktivizirali člani okrajnih plenumov in kje se bodo najboljše izvedle priprave in izvedba ideološko vzgojnih tečajev za funkcionarje OF.

6. V katerem okraju bodo v času tekmovalja najbolj izpolnjevali plane stalne delovne sile in frontnih brigad.

7. V katerem okraju bodo na osnovi izvedbe ostalih tekmovalnih točk dosegli največji odstotek v volivni udeležbi za volitve v KLO-je.

Tekmovalje traja do 1. januarja 1950. leta.

OF Apače in Žepovci

Krajevni odbor OF Apače je napovedal vsem krajevnim odborom OF radgonskega okraja tekmovalje po sledečih točkah:

1. Kateri krajevni odbor OF bo dvignil članarino na 5 din in to s prepričevanjem članstva.

2. Kateri odbor bo v odnosu na število volivnih upraviteljev dvignil članstvo na najvišji odstotek.

3. Kateri krajevni odbor OF bo vršil redne 14-dnevne seje in mesečne članske sestanke ter redno pošiljal zapisnike na okrajni odbor OF.

4. Kateri KOOF bo najtežnje sodeloval s krajevnim ljudskim odborom ter politično pripravil izvedbo vseh gospodarskih nalog.

5. Kateri odbor bo izvršil volitve v krajevne ljudske odbore 100 odst. in bo imel najbolj okraščeno volišče.

6. Kateri odbor OF bo pripravil največ materiala za z-družni dom iz lokalnih virov in ga zavaroval pred zimo.

Krajevni odbor Osvobodilne fronte Žepovci pa je napovedal tekmovalje vsem krajevnim odborom Osvobodilne fronte v Apaški kotlini v sledečih točkah:

1. Kateri odbor bo redno klical na seje Osvobodilne fronte vse predstavniške množičnih organizacij ter istim nudil konkretno pomoč.

2. Kateri odbor bo na dan volitev prvi izvedel volitve s stoodstotno udeležbo.

3. Kateri odbor bo do konca tega leta stoodstotno vključil vse privatnike v kmetijsko obdelovalne zadruge.

moгли tudi ostali zidarji povečati svojo storilnost. Zidanje je treba pospešiti z novim načinom dela in delati po Sirotanovičevem vzgledu. Treba je delati tako kot delata Vinkovič in Balažek in zidovje bo rastlo hitreje in plan se bo izpolnjeval kljub pomanjkanju delovne sile.

Te besede niso ostale prazne besede. O povečanju storilnosti dela in o novem načinu zidanja se je začelo govoriti povsod v delovnem kolektivu. Čez tri dni se je to začelo tudi izvajati. Tekmovalje, ki je bilo uvedeno že pred tremi meseci, je postalo stalno, a obenem se tekmuje po novem načinu dela. Kjer koli na gradilišču je možno, se dela po brigadnem sistemu. Zaenkrat so pristopili k temu delu tri brigade, ki dosegajo lepe uspehe. Najboljša je Tivadajarjeva brigada. Ta je 24. oktobra preseгла normo za 73 odst., zadnji teden pa presega normo povprečno za 50 odst. Druga je Puhanova brigada, ki presega normo povprečno za 40 odst.

Tako se bori Splošno gradbeno podjetje v Dolnji Lendavi proti pomanjkanju delovne sile. Zidovje raste, z manjšo delovno silo se po novem Sirotanovičevem načinu dela dosegajo lepi uspehi. Delovni kolektiv je prepričan, da bo tako častno izpolnil svojo dolžnost. Vd

Naše delovno ljudstvo na vasi se že izobražuje v izobraževalnih tečajih

Odprli so se izobraževalni tečaji. Naše delovno ljudstvo na vasi se v amskih večerih izobražuje. Sicer ne še povsod, kjer so za to dani pogoji, ker niso pravilno in pravočasno pristopili k organizaciji tečajev, ampak tam, kjer so pravilno postopali. Tako naše ljudstvo pridobiva že novo znanje.

Vzoren postopek

Lep primer pravilnega postopka je tečaj v Križevcih, kjer se je v tečaj že vključilo 50 ljudi. Kako so to dosegli? Vse masovne organizacije so pod vodstvom vaške celice pristopile k organizaciji tečaja in mobilizaciji ljudi za ta tečaj in, kar je za pohvaliti, tega dela so se lotili tudi člani KLO in zadruga. Vsekakor je za čestitati njihovi organizaciji LMS, ki je bila najbolj aktivna in je zbrala 20 tečajnikov. Organizacija AFŽ ni hotela zaostati v tem delu za mladino in je zbrala 13 tečajnikov, celica B, a organizacija OF, KLO in zadruga 9 članov za tečaj. Tečaj je začel z delom po načrtu IOLPS, ki je bil natisnjen v »Slovenskem poročevalcu« z dne 30 okt 1949 in v »Ljudski pravici«. Napačno je mnenje nekaterih v Križevcih, da jim ni potrebno obiskovati tečaja in ki se izgovarjajo, češ »saj sem že zadosti star in dovolj pameten« ali »na tečaj naj hodi mladina, ki ima za to veselje«. 100% vključitev vaške celice in članov Izobraževalnega društva bi morali jemati za vzor tudi člani vaške organizacije OF v Križevcih, ki dobri vedo da se človek uči, dokler je živ. Žal da tečaj ni dobil radioaparata, ki ga je OOLP naročil za njih v Ljubljani, ker bi na ta način tečaj - nedeljskim predavanjem izpopolnil svoje znanje.

Tudi ostala društva so pravilno ocenila namen tečajev

Izobraževalno umetniško društva v Prosenjakovcih, Bodoncih, na Tišini in v Gornjih Petrovcih so ravno tako kakor prej navedena društva pokazala veliko razumevanje za ustanavljanje tečajev. Gornji Petrovci bodo morali v svoj tečaj zajeti še nove ljudi. Izobraževalno umetniško društvo »Mura« v Bakovcih, kjer je KOZ, je tudi pravilno postopalo in je otvorilo tečaj.

Potrebna je pomoč množičnih organizacij

Množične organizacije v posameznih vaseh okraja niso pokazale dovolj iniciative, pa tudi dela ne. Čudi nas, da se je na Cankovi prigraslilo v tečaj le 8 mladincev in mladink, ko pa vemo, da ima vas vse pogoje za otvoritev tečaja in ima dobro mladinsko organizacijo. Ne vemo, kaj telajo tamkaj ostale organizacije. Tudi gasilci niso pokazali dovoljno razumevanje, ravno tako ne člani KLO. Vsekakor bi bila sramota za Cankovo, da se vozi »na repici« dogodkov v okraju. Še zmiraj napačno mislijo, da je tečaj »zadeva« šolskega upravitelja. Verjamemo, da se bodo ob pravilnem in takojšnjem prijemu za delo osvobodili tega napačnega pojmovanja. Zadeva šole pa je, da se bo pobrigala za predavateljski kader in da bo dala na razpolago učne prostore za tečaj. Mobilizacija ljudi za tečaj je pa »zadeva« množičnih organizacij, Gasilskega društva, Rdečega križa, Zadruga in KLO. Poznavajoč delavnost ljudi na Cankovi, verjamemo, da bodo popravili to začetno napako in da bodo v tečaj zajeli število ljudi, ki procentualno odgovarja njihovemu številu prebivalstva.

Komisija iz Gančan, kjer je lansko leto bil tečaj, kljub temu, da šteje 9 članov, ni do sedaj ničesar poročala o svojem delu in uspehih svojega dela.

V domanjševski komisiji, ki je pravilno sestavljena, ker se v njej nahajajo predstavniki vseh množičnih organizacij, KLO in KZ, nekaj ni v redu, ker nimamo od nje nobenega poročila. Njihovo manjšinsko izobraževalno umetniško društvo bi moralo biti tudi bolj aktivno pri delu za organizacijo tečaja v kraju. Rogaševci so nekaj imeli bogato in pestro kulturno življenje v kraju in ne moremo razumeti, da v tem kraju sploh niso ustanovili društva, pa tudi tečaje ne, kljub temu, da je to mogoče v Adrijancih, v Markovcih, Križevcih, Krogu itd., ki nimajo tako bogatih kulturnih tradicij. Tam nekdo ovira delo na kulturnem polju. Verjamemo, da bodo člani masovnih organizacij v Rogaševcih enkrat prav borbeno rešili to vprašanje in prekinili s spanjem, kakor to delajo po ostalih vaseh okraja.

Nič boljše ni v Kančevcih, kjer so našli le tri mladince za tečaj. Izgovor, da so vaške hiše daleč od šole, da nimajo obleke in čevljev, ne more opravičiti nedelavnosti organizacij v kraju. Zdi se nam, da je ravno v Kančevcih prepotraben izobraževalni tečaj, da dobijo ljudje pravičen vpogled v delo zadruga in da dobijo splošno izobrazbo. Ne verjamemo, da v Kančevcih ni naprednih ljudi, da ni ljudi, ki si želijo izobrazbe, kakor si to želijo v ostalih vaseh okraja.

Nobenega poročila še ni iz Markovcev, kjer je ustanovljeno izobraževalno umetniško društvo in ki si je vzelo v plan ustanovitev tečaja v kraju. Markovci imajo vse pogoje za ustanovitev tečaja. Mogoče so že začeli, toda mi ne vemo ne za imena komisije, ne za delo komisije, če one obstoje. Videni in Fokovci imajo komisije o delu teh komisij ne vemo prav tako ničesar.

V Izakovcih vemo, da bo tečaj, toda ne vemo, koliko tečajnikov je v tem tečaju. Na Melincih bo tudi tečaj, ko uredijo svoje domače zadeve.

Treba je pohiteti z delom!

Strukovci so se v začetku mislili vključiti v tečaj v Bodonce. Pozneje so sklenili, da bodo imeli sami svoj tečaj v domači vasi. To je prav. Morajo pa javiti, kateri predavatelji jim manjkajo, da OOLP pravočasno priskrbi predavatelje za tečaj v Strukovcih. Ne vemo, kdo je tudi v Strukovcih začel strašiti z izpiti, katerih se oni »bojijo«. Namen tečajev ni nikogar strašiti, nikogar zadržati ali kaj podobnega, pač je namen tečaja, da naši delovni ljudje na vasi izpopolnijo svoje znanje, da na tečajih diskutirajo, z eno besedo, da se izobražujejo. Morali bodo pohiteti s predpripravi, da pravočasno končajo snov, ki je predvidena za te tečaje. Mislim, da ni potrebno daleč segati, da najdemo sovražnike teh tečajev in da se ljudje dobro zavedajo, kdo ovira delo na izobrazbi našega delovnega kmeta.

V Murski Soboti so začeli z organizacijo tečaja Prebivalci Murske Sobotice, ki niso vključeni v noben tečaj in nikjer ne študirajo, a to so predvsem naši ljudje iz Turapolja in »Bakše« ter iz Agrarne ulice, se bodo radevolje vključili v tečaj Naše mladice AFŽ, ki niso vključene v noben študij, so pripravljene obiskovati tečaj. Naloga mestne organizacije OF AFŽ LMS članov sindikata ZB, gasilcev in RK je da mobilizira v tečaj čim večje število ljudi. Z delom je treba pohiteti. Predavatelji so na razpolago.

Tečaje v naše kmetijsko obdelovalne zadruga!

Mi imamo v okraju kmetijsko-obdelovalne zadruga in zadruga ekonomije. V vaseh, kjer obstojajo zadruga, še niso pravilno pristopili k delu za organizacijo tečajev. Tako ni ničesar ne vemo o tečaju v Tešanovcih, kjer je močna zadruga ne o tečaju v Puconcih, Sebeborcih; na Hodošu se branijo, a predvideni tečaj v Krplivniku je izgleda propadel. Verjamemo, da bo naše delovno ljudstvo v zadrugah samo pripravilo k ustanovitvi tečajev v vaseh, kjer so zadruga in zadruga ekonomije, ker so že s svojim vstopom v zadruga pokazali ti ljudje, da so revolucionarni in bodo prav na isti način pristopili k rešitvi vprašanja lastne izobrazbe svojih članov v zadruga. V nasprotnem romanu, da so pristopili v zadruga z drugimi nameni.

Pomagati je treba s predavatelji

Člani kmetijske obdelovalne zadruga v Kramarovecih, ki so s svojim delom v tem letu pokazali izredno uspehe, želijo imeti svoj izobraževalni tečaj v domači vasi. OOLP bo moral pomagati temu tečaju s predavatelji, ker v Kramarovecih nimajo zadosti predavateljev. Vsekakor že samo število prijaviteljev v Kramarovecih zahteva, da se jim mora pomagati, ker se je priglasilo v tečaj 50 zadrugarjev. Ta zadruga, ki je bila »na jeziku« v prejšnjih letih vsakemu nasprotniku kmetijske izobrazbe na vasi, kaže danes jasno pot, ki jo morajo ubrati ostale zadruga.

Zbudimo tiste, ki spijo

Imamo še nekatere vase, ki v resnici spijo. Vprašamo se, kaj je s tečaji v Pečarovcih, Kuzmi, Serdici, ki ima svojo komisijo, s tečaji v Brezovcih, Beltincih, ki imajo, ponovno naglašamo, vse pogoje za tečaj, a do sedaj niso ničesar ukrenili in so se vrgli le na umetniško delo. Tudi v Gederovcih imajo možnost otvoritve tečaja, a da ne govorimo o Šalovcih, kjer je tečaj prepotraben. Ob priliki ustanovitve izobraževalno umetniškega društva so Šalovčani že pokazali, kakšen odnos imajo do kulturno-prosvetnega dela, ker se niso udeležili občnega zbora, kljub temu, da so obljubili, da bodo ustanovili društvo.

Kaj je dolžnost članov naših sindikatov?

Člani naših sindikatov, ki se dnevno peljejo na vas, ker tamkaj imajo stanovanja, in člani ostalih sindikatov, ki v glavnem delajo na vasi, morajo imeti v vidu, da je njihova sindikalna dolžnost, da pomagajo

Tekmujemo za boljšo storilnost dela in boljšo kakovost proizvodov

Na množičnem sestanku sindikalne podružnice Ustroja v Mariboru, kjer so bili prisotni zastopniki vse strojno-trakorskih brigad Mariborske oblasti, je bil sprejet sklep, da se napove tekmovanje vsem strojno-trakorskim postajam in upravam Ustrojev v Sloveniji, ki bo trajalo od jesenske kampanje (15 septembra) do konca iste (31. decembra) 1949 v naslednjih točkah:

1. Kateri Ustroj bo dosegel izvršitev plana v najvišjem procentualnem odnosu jesenskega tekmovanja.
2. Kateri Ustroj bo dosegel najvišji povpreček po normi v odnosu enega izpravnega agrotehničnega traktorja na 1 pogonji ha?
3. Kateri Ustroj bo dosegel največ goriva (petrolej, nafta) in kakšen bo povpreček porabe petroleja in nafte na 1 pog. ha?
4. Kateri Ustroj bo imel ob koncu jesenskega tekmovanja sorazmerno na traktoriste v procentualnem odnosu največ udarnikov?

5. Kateri Ustroj bo imel udarnika, ki so po Sirotnovičevem načinu tekmovanja za najvišji odstotek presegl normo? Rezultat: za najboljšega 30 točk.

6. Kateri Ustroj bo imel koncem tekmovanja najboljšo brigado Slovenije? Rezultat: za najboljšo brigado 30 točk.

Republiški odbor sindikata kmetijev Slovenije je po proučitvi napovedi tekmovanja po točkah predlagal še dodatno točko za tekmovanje:

7. Kateri Ustroj bo imel manj okvar na strojih v času tekmovanja t. kje bo boljšo čuvanje in negovanje strojev? Rezultat: za brigado 30 točk.

V ta namen bo sestavljena tekmovalna komisija pri Republiškem odboru sindikata kmetij Slovenije v Mariboru, kamor se bodo tudi pošiljala poročila o tekmovanju, iz katerih morajo biti točno razvidni uspehi in rezultati tekmovanja vsake uprave Ustroja, vsake strojno-trakorske brigade in vsakega posameznika posebej. Poročila se morajo pošiljati točno, kar se bo upštevalo pri tekmovanju (do 1. in 4. v mesecu za vsakeh 15 dni za nazaj).

Konferenca gimnazijske mladine

V sredo, dne 2 novembra, se je vršila v dvorani OF letna volivna konferenca ob prisotnosti kadrovnika Oblastnega komiteta, sekretarja OK LMS in tov. Novaka iz prosvetnega odseka.

Konferenca je otvoril tov. Čarni in v svojem političnem referatu dejal: »Mladina, ki ne dela aktivno v organizaciji, ki se ne uči, ne dviga ideološko-politične ravni, ne spada v našo organizacijo, borbeno mladinsko organizacijo.« Navedel je tudi nekatere imena, na ličih se jim je oprazilo, da je imel prav, da so bili prizadeti. Ob koncu referata je dejal: »Tovariši, tovarišice! Vložimo vse svoje mlade sile v delo; izpopolnjujmo svoje znanje, dvigajmo svoje politično ravnanje vključno se v vse oblike dela organizacije. Uspeh mora biti samo volja in potrebna in tudi to imamo. Uspehi in zmage bodo najboljši odgovor tistim, ki nesramno plovetajo našo Partijo in naše narode.«

Potem je tov. Novak v svojem organizacijskem referatu analiziral organizacijske slabosti. Kritiziral je predvsem nekatera vodstva razredov. Dejal je: »Prva naloga organizacije je graditi novega človeka — to se pravi socialističnega človeka naše domovine. Potemtakem je tudi naša šola — šola za izgraditev socialističnega človeka — ljudskega inteligenta.« Poudaril je tudi, kakšne važnosti je povezava s tov. profesorji in prav posebno s tov. razredniki, rekoč: »Poglejmo v 8 razred, tu je najboljši učni uspeh, ker je sekretariat temo povezan z razrednikom tov. Kučanom, ki se vsak dan zanima za situacijo v razredu in je pripravljen organizaciji prikočiti na pomoč pri reševanju njenih problemov.« Ob koncu je dejal: »V naši državi sta Partija, Tito, ljudstvo ter domovina eno in isto. Mislim, da ni tovariša med nami, ki ne bi stopil junaško

na branik naše domovine proti vsem napadalcem od katere koli strani.« Zaključil je:

»Tito, mi smo pripravljene za pravico in resnico dati vse, tudi svoja mlada življenja.«

Po referatih so sledile volitve v 15-članski SK LMS. Mladina je izvolila svoje najboljšje tovariše za voditelje, kot so Čarni, Novak, Stopar, Podlesek in še drugi.

Po volitvah so sledile diskusije. Diskutirali so člani SK LMS in sekretarji razredov. Najboljša diskusija od sekretarjev razredov je bila diskusija sekretarja 6. razreda, ki je natančno analiziral delo organizacije, kritiziral slabosti organizacije. Diskutiralo je 14 tovarišev. Tov. sekretar OK LMS je predvsem orisal delo mladine na šoli, opozoril na napačne organizacije. Dobra je bila tudi diskusija tov. Ferenc Draga, ki je diskutiral o disciplini.

Na konferenci je bilo ustanovljeno tudi DKUD, ki bo dalo več prireditelj, proslav in igro ne samo v Murski Soboti, ampak tudi na vasi. Do sedaj je že nad 60 prijav. Izvoljen je bil tudi odbor. Prav tako je na gimnaziji ustanovljen klub LT s prirodoslovnim, avto-moto- in modelarskim krožkom. Klub LT ima nad 70 prijav.

Mladina je sprejela tudi tekmovanje, ki ga napoveduje mladina Poljedelske šole v Rakičanu v predvojaški vzgoji.

Sklep konference je bil, da bo organizacija LMS vzgajala šolsko mladino v res prave zavedne graditelje naše domovine, da se bo mladina borila proti vsem poizkusom, ki bi hoteli odvrniti naše ljudstvo od CK KPJ in genialnega voditelja tov. Tita. Iz šole morajo iziti res pravi Titovi mladinci in mladinke, ljubitelji domovine in socialistične graditve.

Mladina soboške gimnazije te napovedala tekmovanje ptujski gimnaziji

Mladinska organizacija na gimnaziji v Murski Soboti napoveduje tekmovanje mladini ptujske gimnazije v sledečih točkah:

1. Katera organizacija bo imela manj negativno ocenjenih dijakov;
2. V kateri organizaciji bo manj izostankov od pouka;
3. Katera organizacija bo dosegla večjo disciplino pri pouku;
4. Katera organizacija bo vložila več truda, da dvigne politični nivo mladine;
5. Katera organizacija bo vključila več mladine v kulturno-prosvetno delo. To je v DKUD;
6. Kje bo več članov LT;
7. Katera organizacija bo dosegla večjo udeležbo pri marksističnem krožku;
8. Katera organizacija bo nudila več pomoči pionirski organizaciji;
9. Katera organizacija bo dala več prostovoljnih ur pri fizičnem delu;

10. Katera organizacija se bo bolj pripravila na Dan republike in dala kvalitetnejši kulturni spored.

Mladina gimnazije Murska Sobotica

Proslava 25 letnice obstoja gas. društva Andreji

Prostovoljno gasilsko društvo kraja Andrejci je dne 6. novembra 1949 proslavilo 25 letnico obstoja. Klub slavnemu vrenemu se je zbralo prebivalstvo iz domače vasi, kakor tudi iz sosednih vasi. Isto so se tudi udeležili proslave gasilci iz kraja Ivanovci in Krnci. Proslava je otvoril poveljnik čete, kateri je nato predal besedo domačemu predsedniku čete, ki je v svojem referatu naglasil delo organizacije in njen razvoj v teku 25 let. Po končanem referatu predsednik čete je prevzel besedo domači tajnik gasilcev, ki je omenil zgodovino društva. Med drugim je povedal da je leta 1824 obstojala in do sedaj nastopala pri požarnju 51. požarov. Zatem so imeli govorniki iz Okra ne gasilске zveze, ki so tudi naglasili, kakšno veliko vlogo igra danes gasilstvo na vasi in v naših mestih, da danes naša ljudska oblast v veliki meri pomaga našim gasilcem, ki vidi v njih organizacijo, ki ohranja letno milijone naših socialističnih domov. Tudi z deklaracijo je nastopila tovariška članica Ljudske tehnike. Zatem je imel politični referat predsednik OF. Ob zaključku je bilo polaganje vencev umrlih gasilcem.

Fomoč organizacije AFŽ pri kmečkem festivalu

Za kmečki festival, ki se je vršil v Murski Soboti, so se izkazale s svojim sodelovanjem predvsem žene gornjelen-davskega sektorja. Tako so žene Gornje Lendave aktivno sodelovale ob priliki na-četa KUD »Franceta Prešerna« v pev-skem, dramatičnem in folklornem nasto-pu. Sodelovale so dalje z izdelki sekcije za domačo obrt in izkoristile tekstilne odpadke, katere so prej odvredli iz teh odpadkov so naredile zelo okusne šopke cvetlice, ki služijo za okras oblek.

Članice AFŽ Gor Slaveci so sodelovale z izdelki, ki so jih izdelale v svojih pro-stih večernih urah. V glavnem so to vol-ene izdelki. Prav tako, kakor žene iz Gornje Lendave, so iz volnenih odpadkov izdelale okrasno cvetje, otroške pletene obleke in naclavne rute.

Tov. Lovrovič Amalija, članica AFŽ iz Kuzme, je ob priliki festivala nastopila

s svojim mešanim in pionirskim pevskim zborom ter je nastopila s dramatično skupino izobraževalnega društva Kuzma dvojezanko »Srečanje«.

Ženam gornjelenavskega sektorja bo njih uspeh in zavest, da s svojim sode-lovanjem pomagajo pri izgradnji socializ-ma v naši domovini, dal poleta za nadalj-nje delo. Žene gornjelenavskega sektorja so se izkazale že pri različnem delu in se bodo tudi v bodoče.

Ob priliki obdaritve Petkove brigade iz Trbovelj, udarnikov iz Tovarne avtomobilov v Mariboru in udarnic Tekstilne tovarne v Mariboru so članice AFŽ or-ganizacije soboškega okraja prispevale precej v materialu, s katerim so obdarile vsakega posameznega udarnika. Obdaro-vanih je bilo 25 udarnikov in udarnic.

Proglasitev udarnikov na državnih posestvih v Črncih in na Kapeli

V nedeljo popoldne so na državnih posestvih v Črncih in na Kapeli proglasi-li prve udarnike za dosežene uspehe v poljedelstvu, vinogradništvu in živi-noriji. V Črncih so prejeli te naslove: Damiš Terezija, Čuk Alojz, Partek Karl, Lesič Viljem, Peterčič Elizabeta, Vebra-rič Alojz, Dvornjak Ludvik, Postružnik Ivan; na Kapeli pa Cimerman Marija, Bračko Terezija, Filipič Vida, Orgoljč Greta, Zamuda Antonija, Zadravec Jo-žefa, Trnovec Miroslav, Petek Alojzija, Knez Anton, Ivančič Ivan in Perca Jo-žef. Razdeljenih je bilo več denarnih nagrad, nekateri pa so bili pohvaljeni.

Po svečani izročitvi diplom in po raz-

deltvi nagrad so bile kulturne prireditve. V Črncih je nastopil pevski zbor delovnega kolektiva, ki je uprizoril tudi enodejanki »Analfabet« in »Izdajalec«. Na Kapeli je sodeloval mešani pevski zbor kulturno-umetniškega društva »Jože Kerenčič« iz Gornje Radgone. V Črncih so žene, zbrane na svečanosti, poslate Glavnemu odboru AFŽ v Ljubljano pro-testno resolucijo zaradi prepovedi ude-ležbe žena na kongresu v Moskvi.

Proglasitev novih udarnikov na robu severne meje je ponoven dokaz, kako naše ljudstvo s svojimi delovnimi uspehi odgovarja vsem informbirojevskim klie-vetnikom.

Ljudska inšpekcija

Naloga ljudske inšpekcije je, da kontrolira vsa trgovska podjetja. Tako je komisija pregledala dne 6. oktobra 1949 Potrošniško zadrugo manufakture in Okrajni magazin špicerija 3.

Pregled so izvršili ljudski inšpek-torji:

1. Kiralj Josip, legitimacija šte. 8529, vodja;
2. Jug Karel, legitimacija šte. 8676, član;
3. Zlokarnik Marija, legitimacija šte. 8672, član.

Operativni vodja Potrošniške za-druge: poslovodja tov. Škrilec Franc. Naloga te komisije je bila, da pre-gleda dejansko stanje zaloge in kon-tingenta, redno poslovanje, razdelje-vanje med člane PZ.

Ljudska inšpekcija je ugotovila, da je primanjkljaj pri moškem kam-garn-štofu 1.20 m. Tako je bila iz-merjena cela troba blaga in se je ugotovilo, da manjka 15 m. Poslo-vodja je izjavil, da so štirje usluž-benci vzeli vsak po eno obleko, t. j. vsak po 3 m štofa, peto obleko so pa dali tov. Trstenjaku, podpredsedniku OZK Murska Sobota, kateri je vrnil 1.80 m druge vrste štofa, do-čim je iz tega kontingenta vzel 3 m

in na ta način je nastal primanjkljaj za 1.20 m blaga.

Pri poslovanju se je ugotovilo, da PZ redno posluje in redno razdeljuje med svoje člane.

Ljudska inšpekcija je predlagala poslovodja v kaznovanje.

Isti dan so člani ljudske inšpek-cije pregledali Okrajni magazin špe-cerija 3, kjer so ugotovili, da je trgo-vski lokal za prehrabene predmete ne-higieničen in ne odgovarja za današnje razmere. Lokal je bil pre-gledan ter je komisija ugotovila, da podgane napadajo prehrabene predmete ter milo. V zalogi moke, namenjene za garantirano preskrbo, je bilo ugotovljeno, da se nahajajo podganska gnezda. Zahtadi tega po-stanejo prehrabeni predmeti ne-užitni in škodljivi za zdravje.

Ljudska inšpekcija predlaga, da se ta trgovina zapre in se lokal pre-seli in to v najkrajšem času. Ta na-log je že bil dan od OLO. Poverje-ništvo za preskrbo in prehrano, o katerem je bil obveščen ravnatelj Okrajnega magazina tov. Tručl. Za zgornjo preselitev je bil dodeljen lo-kal v Titovi ul. 15, kjer se je po pri-zadevanju ravnatelja OM vselila trgovina plan 2.

Neppravilno razdeljevanje nakaznic za usnje

Poverjeništvu za trgovino in preskrbo OLO je sprejelo mali kontingent usnja za popravilo prednikov za čevlje.

Takoj po prejemu usnja je Pov. za trg. in preskrbo stopilo v stik z Okrajnim sindikalnim svetom zaradi razdelitve istega kontingenta sindikalnim podružni-cam. Pov. za trg. in preskrbo je s po-moščjo OSS sklenilo, da se prvenstveno razdeli kontingent delavcem, kateri delo-jo na prostem.

Nekatere sindikalne podružnice, katere so sprejele nakaznice za čevlje, so pravi-lno pristopile k razdeljevanju istih dočim pa so nekatere čisto malomarno pristopile k razdeljevanju.

Lep primer: Sindikalna podružnica To varne mesnih izdelkov Murska Sobota je

sprejela 25 kom. nakaznic za popravilo čevljev, ista sindikalna podružnica je v prvi vrsti razdelila med svoje uslužben-ce, kateri so nameščeni po pisarnah, do-čim jih delavci, ki delajo zunaj, niso sprejeli. Delavcem so razdelili samo 13 nakaznic, uslužbencom pa 12 komadov.

Okrajni ljudski odbor, Poverjeništvu za trgovino in preskrbo, je izdalo okrožnico, v kateri pravi: komu se morajo dodeliti nakaznice. Kljub navodlu, katerega je izdalo Poverjeništvu za trgovino in pre-skrbo, se podružnica ni držala in razde-lila med uslužbence.

V tem slučaju go delavci zastopljani od strani uslužbenecv, ker si uslužben-ci med seboj razdelijo nakaznice za popra-vilo čevljev.

Napake pri živilskih nakaznicah

V zvezi s potrošniškimi oz. živilskimi nakaznicami, se dogajajo razne nepravilnosti, ker potrošniki katerim pripada živilska nakaznica, je ne dobijo, dočim so primeri, da nekateri izkoriščajo po dve živilski nakaznici.

Tovarišica Slihtober Helena, zaposlena v Tovarni perila, je sprejela živilsko na-kaznico za svojega otroka za mesec sep-tember in oktober. V podjetju OKAP v Murski Soboti je zaposlen njen mož, kateri je spet tam prejel živilsko nakaz-nico za istega otroka za iste mesece, ta-ko da je isti otrok prejel 2 nakaznici za en mesec.

Obozarjamo vse referente za živilske nakaznice pri podjetjih, da pregledajo vse sezname živilskih nakaznic za svojece.

Svoji delavcev naj prejmejo v tistem podjetju, kjer je zaposlen glavni družine. Dolžnost vsakega referenta je, da ta-ke nepravilnosti odklanja.

Prispevajte za Rdeči križ

Kolektiv Vojnega trg. podjetja v Murski Soboti je dobil prehodno zastavico

Kolektiv Vojnega trgovskega pod-jetja v Murski Soboti je dobil za svoje požrtvovalno delo prehodno zastavico kot najboljši kolektiv va-raždinske direkcije.

Ob priliki podaritve prehodne za-stavice je podružnica pozvala vse svoje člane. Poslovodja tov. Vinko-vič Albert in predsednik podružnice tov. Veron Jože sta objasnili članov pomen prehodne zastavice in pouda-ri-la, da se še nadalje morajo boriti za to zastavico, da jo bodo tudi ob-držali. V tem primeru je bil sprejet nov predlog za bodoče delo v pod-jetju.

Podružnica je napovedala tekmo-vanje sledečim podjetjem: Varaždin, Koprivnica, Bjelovar in Čakovec v sledečih točkah:

1. Kdo bo dosegel boljše rezultate v blagovnem prometu po vrednosti in asortimentu;
2. Kdo bo imel boljši odnos do strank;
3. Kdo bo samoiniciativno boljše postregel svoje odjemalce;
4. Kdo bo boljše namestil in čuval svoje blage v magazinu;
5. Kdo bo dosegel boljše rezultate v doseganju in preseganju plana;
6. Kdo bo imel boljše kvaliteto proizvodov;
7. Kdo bo dosegel večje znižanje polnolastne cene;
8. Kdo bo prihranil več materiala v proizvodnji;
9. Kdo bo dosegel boljše delovno disciplino;
10. Kdo bo imel bolj higiensko urejene prostore in delavnice;
11. Kdo bo dosegel boljše rezultate v delu pri OF;
12. Kdo bo dal več delovnih ur.

Prisotni člani so vsi z odobravan-jem sprejeli tekmovalne točke in so se zavezali, da bodo dali vse svoje sile za izvedbo teh. Obenem so se obvezali, da bodo prehodno zasta-vico obdržali.

M. A.

Otrok vojne

(Nadaljevanje)

2.

Obstali smo na ulici. Mesto je zaživelo že večerno življenje. Mnogiča luči je zasvetila. Izseljenci so se razhajali. Kdor je imel kakšnega znanca, se ga je v susk, spomnil. Potočnikovi niso imeli v tem mestu nikogar. Sicer je oče vedno govoril o svojih sestrah, ki so buje v Zagrebu, toda kje stanujejo in ali sploh še živijo, tega ni vedel povedati, saj ni bilo od njih nikakšnega glasu že skoraj petnajst let.

Kam torej? Isto vprašanje je morilo tudi Gračnikove, Gračnikov brat je živel že več let tukaj in sam Gračnik se je napotil k nemu, toda ali ga najde? Morda je menjal stanovanje, odkar je poslednjikrat pisal. ... Kdo ve? Molčali so vsi. Uga-bati je itak brezpomembno. Bo že ne-kako. ...

Vsekakor pa je boljše stati na ulici brez prenočišča, kot pa biti ujetnik, ka-terega usoda je lahko vsako minuto dru-gačna in je pričakovati vedno le naj-slabše. Tista mora, ki jih je morila do zdaj, se je razblijala, ostala je samo skrh za danes in jutri. ...

Izenada se je pojavil med njimi Gračnik. Ob robu trotarja je stal vaje-nec njegovega brata z vozičkom. Najo-žili so kovečke in takrat ko so se že hoteli posloviti, se je spomnil Gračnik:

»Vi nimate nikogar tukaj? Pojdite z nami. Moj brat je razumen človek in za nekaj dni bo za nas vse prostora pri-nem. ... je prijel najbližji koveček in ga dvignil na voziček. »V svojem vese-lju bi skoraj pozahjal, da so vse ljudje, ki nimaio takšne sreče, kot mi. ...

Potočnikovim so se razsijali obrazi. Oče se je hotel zahvaliti, toda ni našel prave besede. Naložili so še svoje kove-ke in krenili za Gračnikovimi. Vladko se je oziral po ludeh, ki so jih sreča-vali, po hišah, po ulici. Vse mu je bilo novo in tuje. Oprtel se je očetove roke in plašno stopal ob njem.

Zaustavili so se ob visoki zgradbi. Vstopili so skozi široka vrata na dvo-rišče in potem skozi ozka in šli so po strmih in ozkih stopnicah navzgor. Vladko še nikdar ni šel po stopnicah tako visoko in komaj je čakal, kdaj bodo pri Gračnikovem bratu v sobi ali kje že, da se bo lahko vsedel. Tako utrujen je že bil in zaspan, da je komaj dvignil noge. Ves se je obesil očetu na roko, oči pa so se mu kar same zapirale.

Sprejela jih je majhna okrogla žem-ca. Prijazno jih je pozdravila in nepre-nohoma govorila. Vse je hotela v en mah vedeti in povedati. Prijetna sobica, to-plota, močna električna luč, vse to je vzdramilo Vladka. Tudi ostali so se po doigem in mnečem potovanju nesoliko razživeli. Topel čaj, ki jim ga je pripra-vila gospodinja, jih je pogrel. V pogo-voru, ki se je razpletel med vsemi, niso niti opazili, da je že pozna noč. Maca se je pogovarjala z Marjeto, svojo so-šolko, in še Vladko je včasih kaj pripomnil, a odrasli zopet med seboj.

Spali so kar po tleh. Gospodinja jim je pripravila odeje in blazine, a sami so imeli koce. Sicer je bilo nekoliko trdo, toda kmalu so trdno zaspali. Prebudilo jih je šele pozno predpolnočno sonce. Oče je takrat že bdel na policijo. Ko se bo vrnil, bo povedal kje so njegove sestre in morda že jutri odidejo k njim. Vsi so nestrno pričakovali njegove vrnitve. Teda njegova vrnitev ni prin-lesla nič novega. Povedali so mu, naj se vrne jutri in da mu bodo takrat morda že lahko povedali, kje bo našel svoje sestre.

Vladko je potlej ves dan slonel na ograji balkona in z višine opazoval otroke v ožjem dvorišču, kako so se igrali s peskom in krpami.

Niti krpice zelenja ni bilo na tem ozkem dvorišču, katerega so od vsehi strani zapirale stene visokih hiš. Sonce je osvetlilo šele opoldne de. dvorišča in Vladko ni šlo v glavo kako je sploh mogoče živeti v tem mraku, kako se morejo otroci igrati vedno isto igro v pesku in s krpami. Tako enolično je bilo, da se mu je stožilo po vsem, kar je kdaj videl doma; po prostranih travni-kih, po poljih, po temnih strugah ob Muri, po gozdičkih, po vasici in prepro-stih kmečkih otrokih, ki so živeli in

bodo živeli vse kaj drugačno življenje — pestro in bogato, čeprav nekoliko težje.

Ti otroci tukaj nimajo niti pojma, kaj se to pravi divjati prost in vesel po travnikih, na paši ali pa sedeti ob ognju in peči krompir. ... Toliko spominov se je nanizalo Vladku, da je pozabil, kje je; zamezel je in se nasmehnil, kot takrat, ko je blodil z Mirkom po gozdovih, ko sta iz vrbe izvijala piščali in potem dvo-glasno trobentala, da je odmevalo. ...

Ali bo to dolgo trajalo? Vrniti se ne smejo! Ko so na kolodvoru pripovedo-vali o tem, kako so Nemci storili z njim, jim je neki železničar hladno dejal: »Ste pač bili preveliki Jugoslovani.«

Nič vse ni povedal, toda že v tem je bilo dovolj čutili da jim takšne usodo privoščiti in da se mu zdi tak postopek prav. Nič ne na to pripombo ni dal očgovora, toda na vsehi, ki so bili prisotni, je bilo videti, da jih je sluherna beseda jezela.

Vladko takrat ni razumel železničarje-vih besed. Niti zdaj jih ni razumel. Čutil pa je sovraštvo, ki je velo iz njih in iz železničarjevega nastopa. Čutil je, da so tukaj drugi ljudje, da ni niti pravega razumevanja in da so jim tuji. Tudi gospodinja je pripovedovala, da so proti njim tukaj sovražni, čeprav živijo v tem mestu že čez deset let. Še vedno jih imenujejo »Kranjci«, kar velja tukaj za zabavljivo čez vse Slovence. ...

Dva dni je tako sameval in premiš-ljeval. Z nikomur ni govoril. Če ga je kdo kaj vprašal, je kratko odgovoril in zopet molčal. Najraje je slonel na balkonu in opazoval ali sinji košček nebu, ki se ga je dalo opaziti od tukaj, ali pa otroke pod seboj. Poznal je že vse. Ni jih bilo mnogo. Samo pet: dva fantiča in tri de-klince. Vsi so bili skoraj istih leti; mali okrogli in nikdar tako veseli, kot je bil včasih Vladko na domačih tratah. Vča-sno so se tudi spili in potem je bil stra-šen vrišč in jok. Tudi tega Vladko ni bil vajen. On sam je malokdaj jokal. Na vasi je sploh bilo redko videti otroke, ki bi toliko in tako hitro jokali kot tu-kaj.

Tretjega dne so se selili. Velika sel-tev je bila to Štirje s tremi kovečki. Oče se je zalostno nasmehnil, ko se je

poslavljaj od Gračnikovih in njegovih sorodnikov:

»Na novo bo treba pričeti, pa nismo več mladi in nimamo več toliko vztra-nosti in moči.«

Gračnik je molčal. On je prav na istem v tem pogledu. Če bo kdaj konec vojne in se bodo lahko vrnili, bo našel morda še vsaj celo hišo. Potočnikovi pa niti tega ne bodo našli. Če bi bilo vse to leto dni pozneje, bi imeli že tudi hišo. ... Morda pa je tako tudi boljše. ...

Počasi so stopali po ulicah. Zdelo se je, kot da bi se bali srečanja s sorod-niki. Oče je molčal. To, kar je izvedel na policiji ga nikakor ni moglo razvese-liti. Obe sestri sta pred leti umrli. Nekje po svetu se potepa mož sestre Dragice: Boban, a nekje v predmestju imata trgo-vino Štefka, hčerka sestre Katarine, in njen mož. K tem so se napotili. Kako jih bodo sprejeli?!

Oče je obstal pred enonadstropno hišo. Mama in Maca sta prav tako kot oče odložili kovečke. Pristopil je k vratom in pozvonil. Molče so pričakovali, kdo bo odprl. Slišali so se koraki, vrata so zaskripala in skoz nje je pogledala mlada plavolasa žena. Videlo se ji je na obrazu, da jo je začudil pogled na neznanje in ljudi. Oče je pristopil, ji podal roko in z negotovostjo spregovoril:

- »Vi ste Štefka Dužek?«
- »Da.«
- »Jaz sem vaš stric, se je predstavil in povedal, kako je prišlo do tega, da so jo našli.«

Povabila jih je, naj vstopijo in stopaje po stopnicah navzgor je pozorno poslu-šala pripovedovanje očeta. Ko je odprla vrata v kuhinjo, pa je dejala:

»Torej ste vi tisti stric, za katerega mi je mama pripovedovala, da je umrl nekje v Sloveniji. ... Kako čudno je vse to!«

Mračiti se je pričelo, ko sta se oče in mama napotila dalje. Nekje blizu postaje stanujeta namreč še dva iz njihovega sorodstva, je dejala Štefka. Franjo je sicer brez zapolnitve, toda prostor za prenočišče bo imel. Otroka pa bodeta prenočevala pri njej.

Pionirski odred „Štefana Kuzmiča“ v G. Petroncih je izvolil štab odreda

Pionirjem odreda »Štefana Kuz-miča« v Gornjih Petroncih je pri-ključena četa iz Adrianec. Odred šteje skupno 37 pionirjev. Takoj v začetku šolskega leta so pionirji raz-mišljali, koga bodo izvolili za načel-nika odreda, kajti načelnik iz lan-skega leta je odšel iz odreda. Ni jim bilo treba dolgo razmišljati, koga dati za načelnika. Kajti na odredu se nahaja pionir, kateri je bil lansko leto komandir 1 čete, je zelo pridn pionir, kateremu vsi pionirji za-upajo.

Sklicali so sestanek ter izvolili svoje vodstvo, toda to po starem Sta-tutu. Odred je začel z delom Komaj so zvedeli za novi pionirski Statut, kateri je izšel šele pred 2 mesecema, so ga že imeli na odru in začeli s študijem po četah Načelnik odreda Ludvik je sklical sestanek odreda, na katerega je povabil upravitelja osnovne šole, tov. Šadl Alojza in učitelja Kočar Janeza, kakor načelnico OPS tov. Vučkovi.

Načelnik odreda je otvoril setanek ter dejal: »Tovariši in pionirji vemo vsi, da je izšel nov Statut ZPJ, s ka-terim smo že vsi seznanjeni. Kljub temu pa še imamo izvoljeno vodstvo po starem Statutu, zato bo naš se-stanek — volivni setanek za vodstvo po novem Statutu.« Predal je be-sedo tov. Vučkovi, katera je obrez-ložila potek pionirske organizacije, nakazala naloge in delo, s katerim mora biti vsak pionir seznanjen, predvsem pa je poudarila lili pionir-ja. Tov. Kočar je na kratko podal referat po Statutu, kako mora biti izvoljen štab odreda in ostalo vod-stvo. Pionirka Angela, članica štaba odreda, je podala kratko poročilo o dosedanjem delu. Dosegli so lape uspehe v njihovem delu, kakor v učnem uspehu. Začeli so z volitvami štaba odreda.

V štab odreda so bili izvoljeni: načelnik odreda Kerčmar Ludvik, pionir VII. razreda, in 4 člani: Kar Angela, Žiško Irma, Škerlak Štefan in Lepoša Terezija Načelnika 1. in 2. čete in člani čete ter deseterje bodo izvolili na četnih sestankih.

Na tem sestanku so dali obvezo, da počistijo pionirsko sobo, ustano-vijo mizarški in modelarski krožek, interesne krožke, pripravili bodo zemljo za spomlad. setev, izboljšali bodo učni uspeh, pripravili se za proslavo 29. novembra, dneva usta-novitve Republike, sprejem pomlad-ka v ZP bodo pripravili na svečan način, nudili pomoč Cicibanom, iz-boljšali pa bodo organizacijo ZP ce-lega odreda.

(Nadaljevanje prihodnje).

Mladinska revija

(Ob 1 številki 5 letnika.)

Pred kratkim je izšla prva številka petega letnika »Mladinske revije«, ki jo izdaja Zveza mladih kulturnih delavcev Slovenije. Če kritično prelistamo prejšnje letnike, opazimo, da pomenu ta nova številka lep korak naprej. Mirne duše lahko rečemo, da je »Mladinska revija« postala resna leposlovna publikacija, ki pravilno rešuje postavljene si naloge.

Prve strani revije so posvečene pesnikoma Otonu Zupančiču, Vladimirju Nazorju in slikarju Mateju Sternenu France Kosmač pripoveduje v živahnem pis. sestavku »Veš poet svoj dolg?« nekaj srečanj z Zupančičem in prikazuje, kako so se navduševali naši borci-partizani ob branju Zupančičevih pesmi Ivan Minatti je oddoljuje spominu Vladimirja Nazorja s prevodom njegove predsmrtne pesmi »Hrasti« in z odlomkom iz dnevnika »S partizani«. Prevod mladega pesnika je lep, tekoč in zelo blizu originala in kot tak zasluži priznanje. Slikarja Mateja Sternena pa se spominja v krajšem sestavku dr. Stane Mikuž.

Pesniških prispevkov v prvi številki je precej. Levčeva »Lirična koronica« je zelo močna pesem, ki je nastala povodom nesramne informbirojske gonje proti novi Jugoslaviji. Miha Klinar je prispeval pesem »Vas na obali«, ki pa ravno ne ogreje zaradi medlih misli. Posebno zadnja kritika daleč zaostaja za prvimi. Kajetana Koviča »Večer na nasipu« je lepa, doživeta pesem brigadirja na

Avtostradi. Sledita še pesmi »Glosa« Jožeta Šmida, ki bi bila zgrešena, če bi ji ne dodal pesnik še podnaslova. »Jutro v plamnah« Zore Tavčarjeve je iskrena in preprosta pesem, kot smo jih že vajeni pri mladi pesnici.

V reviji sta tudi objavljeni dve pesmi mladega srbskega pesnika Vladimira Cerkeza v originalu. Čudno se nam zdi, zakaj »Mladinska revija« objavlja originalne srbske pesmi, saj je za to centralna mladinska revija »Mladost« v Beogradu. Zeleli bi, da bi »Mladinska revija« rajši objavljala prevode teh mladih pesnikov, kakor pa originale.

V prozi sta zastopana Beno Zupančič z novelo »Brez naslova in junaka« in Drago Vresnik s črtico »Mama, jaz bom pisal knjigo«. Zupančičeva stvar, ki se bo nadaljevala, da slušiti, da bo to najbolje delo, ki ga je Zupančič do sedaj napisal. Vresnikova črtica človeka ne pritegne. V delu je namreč preveč sentimentalnosti in tudi konec je precej šibak. Da se pa sklepati, da bo Vresnik še precej dobrega napisal.

Sledi esej hrvatskega književnika Sime Vučetića o Vladimirju Nazorju in Ivana Potrča kritika o lanskem prozmem delu v reviji. Potrčeva kritika je zelo dobra in ne bo smel iti mimo nje noben mlad ustvarjalec.

Revijo zaključujejo ocene knjig in poročila o delu ZMKDS med počitnicami. Palko Dolinec

Nagrajene vaške knjižnice

V Tednu napredne knjige je murskosoboški okraj nagradil za redno in pravilno poslovanje knjižnici v Bokračih in Serdici. Mladinska knjižnica v Bokračih je lansko leto poslala v knjižničarski tečaj mladince Vukan Franca, ki se je po povratku iz tečaja posvetil delu v knjižnici. Uredil je knjižnico, zbral je okrog sebe napredno mislečo mladino in začel izposojati knjige. Knjižnica je dobro napredovala. Tekom svojega dela so člani knjižnice občutili še večjo potrebo po izobraževanju in so naročili za svojo knjižnico radiopararat. Žal, da tega aparata še do danes niso dobili, kljub temu, da je OLPS pravočasno poslal njihovo prošnjo in Ljubljano na IOLPS Denar so zbrali sami člani knjižnice. Za njihovo delo jih je OLPS nagradil s knjižno zbirko, ki šteje 53 knjig. Mesečna poročila tudi redno pošilja.

Knjižnica v Serdici izredno čuva svoje knjige, redno jih izposoja svojim članom in pošilja redna poročila o delovanju svoje knjižnice na OLPS. Knjižničarka vodi spisek o čitateljih in o njihovi stopnji razvoja ter na

osnovi tega izposoja knjige članom knjižnice.

Razen tega je okrajni ljudskoprosvetni svet nagradil še knjižnico v Kuzmi, ki je vključena v njihovo jako agilno Izobraževalno društvo. Napaka društva je, da še ni mobiliziralo ljudi v izobraževalni tečaj. Verjamemo, da bo društvo kos tudi temu vprašanju.

S knjižno zbirko je nagrajena tudi knjižnica Izobraževalno-umetniškega društva »Mura« v Bakovcih, ki je zajela v svojo sredo veliko število članov KOZ v Bakovcih, ki nosi isto ime.

Knjižnica izobraževalno-umetniškega društva »Stefan Kuzmič« v Gor. Petrovcih je tudi prejela knjižno nagrado. Knjižnica je zajela v svojo sredo člane KOZ v Gor. Petrovcih in je imela zelo skromno zbirko knjig v svoji knjižnici.

Razen tega je okrajni ljudskoprosvetni svet kupil knjige za denar, ki ga je dobil za prodane značke v Tednu napredne knjige. Knjige, ki jih je kupil za znesek 22.729 din, je razdelil na ostale knjižnice okraja. Knjižnica v Tešanovcih, ki je v sklo-

govoriti. Ko pa je tudi njihov sosed pristopil, se je vseeno opogumil. Sedeli so doma pri večerji, ko je začel.

»Oče, že skoraj cela vas je vstopila v zadrugo, samo mi še vedno sami obdelujemo zemljo. Pomislite, koliko koristi bi imeli z vstopom in tako bi koristili tudi državi.« je pogumno nadaljeval, a očetova beseda je ostro zasekala:

»Kaj te briga moja zemlja? Moja je in moja bo ostala, dokler bom živel. Kruha imaš zadosti, če se ti pa ne ljubi delati, pa kar pojdi. Gobeždač ne rabim pri hiši!«

Vse je bilo zaman. Če je skušal očetu dopovedati o važnosti zadruga, ga je oče kratkotalo nahrulil, da je v svoji hiši on gospodar, in dokler mu on daje kruha, nima nobene besede pri hiši. Ko je prišlo drugič spet do takega spopada, še ni mogel več zadržati. Pobrjal je neke reči in odšel v svet. Ni mu trebalo daleč hoditi. V mestu je dobil takoj delo. V tovarni, kjer je delal, je dobro zaslužil, a misli so mu vseeno uhajale domov. Ljubil je zemljo in žal mu je, da je bilo. Doma je ostal samo oče, delavcev ne bo dobil in zemlja bo propadla. To ga je gnalo domov. Sedaj je dobil dopust in prva pot ga je peljala v očetovo hišo.

Mati ga je z veseljem sprejela, a ko je vprašal za očeta, so jo takoj oblike solze:

»Iz dneva v dan je hujši. Odkar si odšel z doma, že skoraj ni mogoče z njim govoriti. Dela od zore do mraka, ali star je že, pa ne more. Slabo letino smo imeli, mnogo slabšo kot oni tam v zadrugi.« je končala.

In takrat je vstopil oče. Sedaj je sedel na klopi in molčal. Miha je nekoliko časa opazoval, a ker oče ni spregovoril nič, je začel on:

»Oče, saj vendar vidite, da tako ne gre več dalje. Stari ste že, skoraj ne

Ljudska tehnika

Več aktivnega dela

V našem okraju Ljudska tehnika še zmeraj ni dosegla svojega vrha, kot je v nekaterih drugih okrajih naše Slovenije. Danes, ko imamo vse možnosti in dane pogoje, da lahko aktivno sodelujemo v tehniki, kajti naša socialistična domovina nam daje na razpolago vsa sredstva, da se lahko izobražujemo v okviru tehnike, da postanemo res pravi strokovnjaki, iznajditelji, racionalizatorji in novatorji. Danes mi že imamo tako velike uspehe, da v naši industriji, da v marsičem že prekašamo druge države. Naši domači izdelki so mnogo boljše od drugih po izdelavi in v materialu. To pa zaradi tega, ker tehnika pri nas napreduje in dan za dnem gre v večji obseg. Po naših sindikalnih podružnicah je tudi treba ustanoviti klube tehnike, kateri bodo dali vsakemu delavcu možnost do razvoja izobrazbe v tehniki. Zato je dolžnost članov sindikalnih podruž-

Vzгляд v delu morajo dajati odbori in posamezni funkcionarji

Po zadnji seji Inicijativnega okrajnega odbora Ljudske tehnike so bili doseženi uspehi po vprašanju ugotovitve posameznih panog Ljudske tehnike v soboškem okraju toda pravih uspehov še vedno ni videti. Tukaj je kot vzrok potrebno ponovno poudariti pomanjkanje discipline odgovornih funkcionarjev tako Inicijativnega okrajnega odbora Ljudske tehnike kot funkcionarjev v odborih posameznih društev, krožkov in grup. Niti kakor ne smemo pričakovati kakšne posebne delavnosti od članstva, če odbori niso delavni kot je to primer v avto-moto društvu, kjer se odbor sicer sestaja (v štirih mesecih štirikrat), toda na tem sestanku ne prediskutirajo pomanjkljivosti in napake dosedanega dela, na podlagi česar bi lahko sprejeli nove sklepe ali pa naredili vsaj enomesečen načrt dela za naprej. Zaradi tega je jasno, da ne morejo sklicati masovnega sestanka, da je zadnji tečaj trajal skoraj 10 mesecev, da so vozila neizpravna, z eno besedo, da delo avto-moto društva ni tako kot bi moralo biti. Edini, ki dela v tem društvu, je profesionalc, ki odgovarja za šolstvo. Toda tudi ta ne more narediti vse prav brez vsakršne pomoči od strani odbora. Niti ni mogoče, da bi oprav-

pu Izobraževalno-umetniškega društva »Novi svet«, je prejela tudi bogato darilo v knjigah. Ta knjižnica služi za izobrazbo članov KOZ »Novi svet« v Tešanovcih. Priporočamo knjižnici, da s pomočjo svojih članov pomaga pri delu na otvoritvi izobraževalnega tečaja v Tešanovcih.

Naloga naših knjižnic je, da same v okviru svojega društva, v katerega so vključene, vodijo stalno brigo za dvig števila knjig v knjižnici. Ostale knjižnice, ki še niso v sklopu društva, morajo stremeti za tem, da v kraju pripravijo vse potrebno za ustanovitev društva, oziroma, da razširijo kulturno delo v kraju na ostale panoge ljudske prosvete.

boste mogli več delati in zemlja bo propadla.«

Oče ga je srdito pogledal, a ni rekel nič.

Miha je nadaljeval: »Poglejte vendar malo po svetu. Vseposod vidite napredek. Industrija, kmetijstvo, vse napreduje, a zakaj. Ker so ljudje s skupnimi silami prišli za delo in uspeh ni izostal. Poglejte samo tu v vasi. Koliko več so pridelali na isti zemlji, odkar jo obdelujejo s stroji in vsako delo je pravočasno in dobro končano. Zakaj ne pristopite tudi vi?«

Ko oče še na to ni nič odgovoril, ga je skušal Miha na vse načine prepričati, da bo najbolj pravilno, če pristopi v zadrugo. Stari Podlesek ga je nekaj časa poslušal, nato pa zamahnil z roko:

»Bomo še videli kako bo. Na zimo mi itak ni vredno vstopiti. Spomladaj pa se bo že odločil.« Saj je zadnje čase že tudi, on večkrat razmišljal o tem in vedno bolj se mu je vsiljevalo prepričanje, da ima sin prav. A ko ga je sedaj zagledal, ga je spet popadla stara jeza, ki pa je ob sinovih pametnih besedah kar hitro splahnela. Že večkrat je mislil na to, da bo do pomladi počakal, potem pa to že videl, kako bo. In pri tem je tudi ostal. Miha je odšel nazaj v tovarno.

Meseci so minevali. Čas je hitro potekal in kmalu je prvo pomladno sonce obsijalo zemljo, ki je skozi celo zimo počivala. Tudi mesto je po dolgi zimi ponovno oživel. Sneg je skopnel, drevje je začelo zeleneti, vseposod se je porajalo novo življenje.

Miha je zamišljeno stopal po cesti. Mislil je na dom, na zemljo in kako se bo oče odločil. Že dolgo ni dobil nobenega glasu od doma in to ga je vznemirjalo. Ko je vstopil v svojo sobico, ga je na mizi čakalo pismo. Pogledal ga je. Od očeta. Nestrno je raztrgal ovoje, lice mu je spreletel smehljaj in globok

nic da se vključujejo v Ljudsko tehniko. Isto je dolžnost tudi, da se vključujejo po vaseh kmetje v klube tehnike, v katerih bodo spoznali, kaj pomeni in kakšno veliko vlogo igra industrializacija države. Dne 6. novembra 1949 je bila Okrajna skupščina Ljudske tehnike v Murski Soboti, kjer se je izvolil novi odbor, kateri ima nalogo, da postavlja klube tehnike po vaseh in po podružnicah, kjer še ne obstajajo. Naj se povzdigne na višjo raven tudi letalsko društvo, katero je danes tukaj v našem okraju v zelo slabem stanju. Vsi tisti tovariši in tovarišice, kateri imajo veselje do letalstva, se lahko javijo vsak dan na okrajnem odboru Ljudske tehnike v Murski Soboti, v letalsko društvo. Nadalje se obstajajo razna društva, v katerih se lahko prijavijo vsi, ki imajo veselje do izobrazbe v tehniki.

ljal vsa administrativna dela, da bi skrbel za vozila, gorivo in delo krožkov še poleg šolstva.

Posledica takega delovanja je razpadanje krožkov. Ta primer se je zgodil v Šalovcih in v tovarni mesnih izdelkov, kjer se je tečaj prav tako kot v društvu samem zavlačeval v neskončnost. V štirih krožkih: Gor. Lendavi, Rogaševcih, Sebeborcih in Tešanovcih so tečaji v toku, vendar samo teoretični. V sled tega je plan vozačev dosežen le 10%. Možnost je izsolati tudi praktično še vse tečajnike po krožkih, ki so že seznanjeni s teorijo. Na tak način bi bil dosežen plan vozačev 60%. To je samo primer malomarnega dela, jasno pa nam je lahko že iz tega, da tudi ostali plan ni dosežen. Da se ga doseže v tem kratkem času do konca leta, bi bilo potrebno veliko vztrajnega in požrtvovalnega dela odbora. Sicer bi plan lahko bil dosežen, če bi bilo zaktivizirano članstvo in to ne celotno, kajti avto-moto društvo (na papirju) šteje okrog 350 članov.

Nekoliko bolje je v poslednjih časih z letalsko grupo, toda tudi tu niso doseženi taki uspehi, kakršne bi pričakovali. Prav tako kot v avto-moto društvu je tudi tukaj vzrok premale razgibanosti nezadovoljiva disiplina članov odbora, ki so sprejeli sklepe, a jih dosledno ne izvršujejo. To se da opravičiti samo z nezadostno odgovornostjo do dela. Še slabše pa je z fotoamaterskim krožkom, ki še vedno ne deluje tako, kot bi bilo potrebno.

Da se to delo izboljša, je potrebna večja kontrola od strani iniciativnega okrajnega odbora Ljudske tehnike; predvsem je potrebno poudariti potrebo po večji samoiniciativni in vstrajnosti od strani profesionalca. Prav tako se ne opaža skrivna pomoč od strani okrajnega komiteja mladine in ostalih masovnih organizacij, čemur pa je vzrok premala povezanost organizacije Ljudske tehnike z ostalimi masovnimi organizacijami.

vzdih se mu je iztrgal iz prsi. Pismo je bilo pisano z neenakimi črkami, in katerih je bilo vidno, da jih je pisala tresoča starčeva roka. Napisano je bilo tole:

»Spoznal sem, da si imel prav. Storiš sem tako, kakor si ti želel in mi nasvetoval in upam, da bo tudi uspeh takšen, kot si mi ga ti prerokoval.«

Zakaj ravno jaz?

Večero se je. Mrzel veter je bil. Sonja se je še bolj zavila v plašč in še globlje sklonila glavo. Težke misli so jo mučile, žalostno je zrla pred se. Doma je tiho pozdravila mater, slekla plašč in sedla k mizi. Glavo si je podprla z rokami in nemo strmela predse. Mati jo je zaskrbjeno opazovala. Že par dni se ji je zdela hčerka tako čudna, vedno žalostna in tiha. Čeprav je včasih vse odmevalo v hišo od njenega smeha. Stopila je k njej in ji položila roke na rame: »Sonja, povej vendar, kaj ti je? Rada bi ti pomagala, a ne vem kako. Zaupaj svoji materi,« je rekla.

Sonja je krčevito zaitihla, tiho je začela govoriti, a nazadnje je besede kar bruhala iz sebe:

»Zakaj ravno jaz, zakaj ne katera druga? Zakaj moram biti ravno jaz zadnja, saj vendar delam kolikor morem.«

Mati jo je pobožala po glavi in rekla: »Ne razumem te, hčerka. Kaj misliš s tem, da si vedno ti zadnja in kje si zadnja?«

»Kaj mislim in kje sem zadnja? Pri delu vendar. Marija, Anica, Roza, pa še druge, vse so bile že polivaljene, le jaz ne. Njihova črta na grafikonu se stalno dviga, moja pa ne more nikamor naprej. Ves dan jih opazujem, kako delajo in jih skušam posnemati, pa se mi vseeno ne posreči.« je končala Sonja

Fizkultura

Kje je vzrok, da je fizikultura organizacija v soboškem okraju slaba

Nekaj časa po osvoboditvi je bila v soboškem okraju fizikultura organizacija še precej močna. Telovadno društvo je imelo zajeto skoraj vso delavsko in šolsko mladino. Društvo je bilo organizacijsko precej močno in je imelo izpopolnjen vsaj upravni odbor, v katerem so se nahajali še ljudje, ki so bili stari strokovnjaki fizikulture organizacije. Sportno društvo je bilo nekaj časa eno izmed najboljših v naši republici. Imelo je ustanovljenih več sekcij, ki so vseskozi aktivno delale in žele lepe uspehe v republiknem tekmovanju. Skoraj po vseh večjih vaseh v okraju so bili ustanovljeni fizikulture aktivni, ki so se pretežno bavili z nogometom in so na ta način vključevali vsaj nekoliko kmečkih mladine v fizikulture organizacije. Ta čas je bil eden od najmočnejših okrajev v Sloveniji v pogledu fizikulturega dela. Danes pa je vsa tista aktivnost zamrla, razdrli so se vsi fizikulture aktivni po vaseh, zapale so se sekcije športnega društva in nazadnje še telovadno društvo v Murski Soboti. Pri mladini ni nobenega zanimanja več za splošno telesno vzgojo, niti pri ljudeh, ki so bili v odboru telovadnega društva, ni več nobene volje do dela za izboljšanje organizacije telovadnega društva. Do ustanovitve okrajnega telovadnega odbora so še nekaj delali, danes pa se izgubilo vso voljo do kakršnega koli dela. Njihov miselnost je bilo, da bo okrajni telovadni odbor upravljal neposredno z društvom, kar se tudi dogaja, toda tudi tu ne kaže uspehov, saj je društvo na tako nizki stopnji, da se o društvu skoraj ne bi moglo govoriti. Telovadno društvo danes nima nobenega vodstva več, razen predsednika, ki se za drugo ne zanima, kot samo za to, komu bo dal v najem dvorano. Dvorana pa se uporablja za vse drugo, samo za telesno vzgojo članstva ne.

Slična stvar je z okrajnim telovadnim odborom, v katerega so bili izvoljeni ljudje, ki nimajo nobenega veselja do dela v fizikulture organizaciji, kljub temu, da so bili nekoč agilni fizikulture in so torej strokovnjaki za fizikulture. Slabo delovanje tega odbora se najlepše vidi iz tega, da se odbor na nobeni seji ni zbral polnoštevno, da bi prediskutiral problematiko fizikulture organizacije v soboškem okraju in si zadal konkretne naloge za nadaljnje delo in za izboljšanje fizikulture organizacije.

Okrajni telovadni odbor stoji pred izvedbo obnove zbora društva in skupščine okrajnega telovadnega odbora. Ker pa je odbor organizacijsko zelo slab, je potrebno, da ostale množične organizacije kot je to sindikat in mladinska organizacija, dajo vso moralno oporo in pomoč za dvig fizikulture organizacije in da razvijejo široko agitacijo za omasovitev fizikulture organizacije. Toda te organizacije posvečajo vse premalo pažnje fizikulture, kljub temu, da so že večkrat dobile naloge v tem smislu od svojih višjih forumov. Predvsem bi bilo nujno vključiti v fizikulture delavsko mladino, kateri je nujno potrebna pravilna telesna vzgoja za izvrševanje nalog na polju izgradnje socializma.

Zaželjeno je, da se sleherni mladinec in mladinka vključi v telovadno društvo, saj je to naloga, katere izvedbo zahteva Statut mladinske organizacije. F. K.

Poravnajte naročnino za „LJUDSKI GLAS“

Ti si imel prav

Težki koraki so se zaslišali v veži. Mati in sin sta se spogledala. V materinih očeh je bila skrb in tiha prošnja, a sinove oči so mehko in nemo pogledale proti vratom. Podlesek je vstopil. Kožuh je vrgel v kot in tiho zaklel, nato se je zadril.

»Si spet tu, smrkavec? Kdo te je pa klical? Pojdi odkoder si prišel, pasji sin!« Oddahnil se je, kot bi storil veliko delo in se težko vrgel na klopi, ki je kar zaskripala pod njim.

Miha se je mrko zazrl v očeta. Bil je edini sin, sestra se je že pred leti omožila, tako sta ostala stara sama pri hiši. Nekdaj je mislil, da bo tudi on ostal doma, da bo kmet, a prišlo je vse drugače. Začelo se je takrat, ko je kljub očetovi volji odšel na mladinsko progno. Nič niso pomagale očetove grožnje, ne materine solze, čutil je, da tudi on mora delati, zato je odšel na progno. Mislil je, da se bo oče že pomiril, ko se vrne, a zmotil se je. Mrk, zakrknjen očetov obraz ga je sprejel in tako se je vlekle precej časa. Doma je delal z veseljem. Oči so mu nešteto krat božajoče počivale na rodovitnih poljih, zemlja mu je bila kot mati. Polagoma se je tudi oče umiril, le kdaj pa kdaj ga je s kakšno zbadljivo besedo spomnil na progno. Miha mu je skušal dopovedati važnost proge, ki jo je igralo tisoče rok, a oče je vedno zamahnil z roko, češ: »Kaj boš ti govoril, kaj ti veš kaj je svet, življenje!«

Zivljenje je potekalo naprej. Po vaseh so začeli ustanavljati kmetijsko obdelovalne zadruga. Tudi v njihovi vasi je pristopilo že pa, kmetov in Miha je z veseljem poslušal, kako se bo kmetijstvo na ta način izboljšalo. Tudi on je večkrat mislil, da bi zemljo lahko bolje obdelal, če bi imeli stroje in če bi pristopili v zadrugo bi jim bilo to omogočeno. Toda doma se ni unal o tem sre-